

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU
Broj: 00-72/21-5/2
EPA 161 XXVII
Podgorica, 11. maj 2021. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa Sedme sjednice, koja je održana 4. maja 2021. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDSKOG SAVJETA I UKUPNOM STANJU U SUDSTVU ZA 2020. GODINU, SA IZVJEŠTAJEM O AKTIVNOSTIMA NA SPROVOĐENJU I UNAPREĐENJU UPRAVLJANJA I KONTROLA ZA 2020. GODINU, SA PREDLOGOM ZAKLJUČKA

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na Sedmoj sjednici, održanoj 4. maja 2021. godine razmotrio je Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2021. godinu, sa Izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2020. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Sudski savjet.

Odbor se, na osnovu razmotrenog Izvještaja, informisao o sljedećem:

Crnogorski sudovi su:

- počeli izvještajnu godinu sa **38.190** predmeta,
- primili **80.723**,
- završili **83.206**,
- dok je ostalo neriješeno **34.425** predmeta ili 29,26%.

Na nivou crnogorskog sudstva stopa ažurnosti iznosi 103,08%, a stopa efikasnosti po CEPEJ indikatorima 70,39%.

U pogledu rješavanja **predmeta starijih od tri godine**, u odnosu na prethodnu godinu, broj riješenih predmeta je manji za 14,61%, dok je po sudiji prosječno neriješenih „starih“ predmeta 12. **Ukupan broj neriješenih predmeta** na kraju 2020. godine, iznosi 34.425 predmeta, što je u odnosu na kraj 2019. godine, manje za 3.765 predmeta, odnosno 9,86 %.

U 2020. godini, **procenat ukinutih odluka** je 20,11 %, dok je u 2019. godini iznosio 17,83%. Tokom izvještajne godine, od ukupnog broja **odluka po žalbama** je 70,50% potvrđeno, 20,11% ukinuto, dok je 4,94% djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto. Evidentno je da je u sudovima u izvještajnoj godini samo 0,53% odluka u složenim vrstama predmeta izrađeno nakon zakonskog roka, što je na prošlogodišnjem nivou.

Kada je riječ o **dužini trajanja postupka** u složenim predmetima kod svih sudova u Crnoj Gori, do tri mjeseca završeno je 58,20 % svih predmeta, do šest mjeseci 13,28%, do devet mjeseci 7,52%, do jedne godine 5,51% i preko jedne godine 15,49 %.

Osnovni sudovi

Osnovni sudovi su imali **smanjenje priliva parničnih predmeta** u odnosu na 2019. godinu, s obzirom na to da je tokom 2020. godine, primljeno ukupno 15.950 predmeta, ili 24,82 % manje, dok je **krivičnih predmeta primljeno 3.778, što je više za 622 predmeta u odnosu na 2019. godinu.**

Od ukupnog broja donijetih presuda:

- u 1.298 je izrečena uslovna osuda (37,16%),
- 337 lica osuđeno je na novčanu kaznu (9,65%),
- a 1.047 lica na kaznu zatvora (29,97%),
- 203 kazni rada u javnom interesu, **što predstavlja 5,82% od ukupnog broja izrečenih kazni.**

Viši sud u Podgorici

Viši sud u Podgorici počeo je izvještajnu godinu sa 2.362 predmeta, primio 11.470, ukupno u radu imao 13.832 predmeta, riješio 11.197 predmeta, ostalo je neriješeno 2.116, **što čini stopu ažurnosti od 97,62%.**

Što se tiče Specijalizovanog odjeljenja pri Višem sudu u Podgorici, koji sudi **predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina**, ukupno je u radu bilo 109 predmeta, riješeno je 28 predmeta, ostalo neriješeno 81, odnosno 74,31%.

Viši sud u Bijelom Polju

Viši sud u Bijelom Polju je tokom 2020. godine, primio ukupno 3.773 predmeta, riješio 4.102 (uključujući i predmete iz ranijih godina), dok je na kraju godine ostalo neriješeno 546 predmeta. **Stopa ažurnosti** za Više sudove u 2020. godini iznosi 100,37%, dok je 70,08% postupaka završeno u roku do tri mjeseca, računajući sve predmete u radu.

Privredni sud

Privredni sud je ove godine završio je 101,77 % u odnosu na priliv, a u odnosu na ukupni broj predmeta u radu ostalo je neriješeno 28,77%. Od 881 predmeta stečaja, riješeno je 564, dok je od parničnih predmeta ostalo neriješeno 49,62%. Što se tiče odluka koje su preispitane po žalbi, ukinuto je 29,11%.

Upravni sud

Upravni sud je u izvještajnoj godini imao manji priliv predmeta u odnosu na prethodnu, završeno je 128,35% predmeta od ukupnog priliva. Kvalitet rada Upravnog suda je 85,63% potvrđenih i 13,80% ukinutih odluka.

Apelacioni sud

Apelacioni sud je imao u radu 1.662 predmeta, a završeno je 102,25% predmeta u odnosu na priliv. **Kvalitet odlučivanja** je iskazan kroz 83,20% potvrđenih i 9,60% ukinutih odluka.

Vrhovni sud

Vrhovni sud je imao u radu ukupno 4.813 predmeta, završeno je 4.190, što ga čini ažurnim sa stopom 101,01%. Kancelariji za pritužbe pri Vrhovnom sudu Crne Gore, podnijeto je 216 predstavlki građana, od koji se 68 predmeta odnose na pritužbe na rad sudova i sudija, 100 na urgencije, dok su 48 predmeta zavedeni kao molbe.

Sudovi za prekršaje

Sudovi za prekršaje su u 2020. godini imali ukupno u radu 95.594 predmeta, pri čemu je na kraju godine bilo riješeno 54.051 ili 56,54% predmeta, nije bilo delegiranih predmeta, 70 ili 0,07% predmeta je bilo administrativno vraćeno, 3.012 ili 3,15% ustupljeno, dok je ostalo neriješeno 38.461 ili 40,24% predmeta.

I pored **značajnog priliva predmeta**, koji je prosječno na mjesečnom nivou iznosio po sudiji 87,83 novih predmeta, riješeno je 33.917 PP predmeta, što je za 7.007 ili 17,12% manje nego u 2019. godini kada je taj broj iznosio 40.924, dok je broj riješenih izvršnih predmeta smanjen sa 23.146 na 18.103.

Ukupan broj neriješenih predmeta je u 2020. godini povećan u odnosu na 2019. godinu za 1.891 ili 5,17%, tj. sa 36.570 na 38.461, a što je prihvatljivo imajući u vidu veliki broj predmeta u radu.

U odnosu na 2019. godini **broj predmeta po žalbi** u Višem sudu za prekršaje Crne Gore je opao sa 2.130 na 2.064, tj. za 66 ili 3,10%. Procenat potvrđenih odluka u 2020. godini je iznosio 65,88% ili 4,96% manje nego u 2019. godini kada je iznosio 70,84%.

SREDSTVA ZA RAD I PREGLED BUDŽETA ZA 2020. GODINU

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2019. godinu odobrena sredstva za Potrošačku jedinicu „SUDSTVO” iznose 29.920.426,33 €.

Rebalansom budžeta opredijeljeni iznos sredstava se umanjio za 642.685,00€, tako da je tekući budžet za 2020. godinu iznosio **29.277.741,33 €**.

Zaključkom Vlade od 29.12.2020. godine Ministarstvo finansija je da bi obezbijedilo sredstva za izvršenje sudskih rješenja za pojedine potrošačke jedinice, preusmjerilo sredstva s potrošačke jedinice Ministarstva finansija sa izdatka 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu 3.750.659,75€, tako da je tekući budžet u 2020. godini 33.028.401,08€, koji je realizovan kroz tri programa:

	2018. g.	2019. g.	2020. g.
1. Program – Sudski savjet	1.351.345,60€	1.562.114,43€	1.460.733,97€
2. Program – Sudstvo	10.463.521,86€	12.607.620,76€	15.188.165,53€
3. Program – Administracija	12.573.102,19€	13.860.817,54€	16.379.501,58€

Najveće učešće u odobrenom budžetu ima program Administracija (49,59%), zatim Sudstvo (45,99%) i Sudski savjet (4,42%).

U izvještajnoj godini, na ime troškova angažovanja advokata **u postupku pružanja besplatne pravne pomoći**, pred svim sudovima, utrošeno je ukupno 146.483,59€.(2019. g- 203.273,62 €).

Takođe, sudovi su u 2020. godini:

- **naplatili ukupno novčanih kazni i troškova postupka** 998.823,20 € (2010. godine - 796.765,26 €),
- dok su **ukupne sudske takse naplaćene** u iznosu od 793.178,62 € (2019. godine - 1.148.353,38 €).

Međunarodna pravosudna saradnja

Kada je u pitanju međunarodna pravosudna saradnja crnogorskih sudova, u 2020. godini je neposredno **upućeno** 243 zamolnica, od toga 185 iz građanske i 58 iz krivične materije. Udovoljeno je ukupno na 163 zamolnica, 116 iz građanske i 47 iz krivične materije.

Takođe, neposredno je **primljeno** ukupno 279 zamolnica, 163 iz građanske materije i 116 iz krivične materije. Udovoljeno je ukupno 220 zamolnica, 112 iz građanske i 108 iz krivične materije.

AKTIVNOSTI SUDSKOG SAVJETA U 2019. GODINI

- ❖ Sudski savjet je tokom 2020. godine održao 22 sjednice. Sjednice Savjeta shodno Planu održavanja sjednica, održavaju se jednom mjesečno, a po potrebi i češće. O sjednicama su sačinjeni zapisnici, kao i transkripti tonskog snimanja sjednica na kojima su sprovedeni intervjui sa prijavljenim kandidatima za izbor sudija. Dnevni red, zapisnici i odluke sa sjednica objavljuju se na portalu nakon njihovog usvajanja, što doprinosi javnosti rada Savjeta.

Oglašavanje

- ❖ Tokom 2020. godine, Sudski savjet objavio je više internih oglasa za dobrovoljno, trajno raspoređivanje sudije iz jednog u drugi sud.
- ❖ Objavljeni interni oglasi su se odnosili na postupak dobrovoljnog raspoređivanja za
 - jedno sudijsko mjesto u Osnovnom sudu u Podgorici,
 - jedno sudijsko mjesto u Osnovnom sudu u Rožajama,
 - jedno sudijsko mjesto u Osnovnom sudu u Herceg Novom,
 - jedno sudijsko mjesto u Sudu za prekršaje u Podgorici.
- ❖ **Sudski savjet je u 2020. godini objavio 12 javnih oglasa.**
 - a) 10 javnih oglasa za izbor sudija
 - b) 2 javna oglasa za kandidate za sudije
- ❖ **U izvještajnoj godini izvršeno popunjavanje slobodnih sudijskih mjesta:**
 - izabrano je devet (9) predsjednika sudova;
 - po osnovu trajnog dobrovoljnog raspoređivanja izabrane su četiri (4) sudije;
 - po osnovu napredovanja izabrano je dvoje (2) sudija;
 - jedanaest (11) kandidata za sudije izabrano je za sudije osnovnih sudova (prvi izbor).
 - Savjet je u izvještajnom periodu donio odluku za izbor sedam (7) kandidata za sudije u sudovima za prekršaje. Saglasno članu 59 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, izabrani kandidati su upućeni na inicijalnu obuku u trajanju od 9 mjeseci u Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i istima su određeni mentori.

Prestanak sudijske funkcije, ocjenjivanje sudija i disciplinska odgovornost

❖ **Savjet je tokom 2020. godine donio:**

- pet (5) odluka o prestanku sudijske funkcije zbog ispunjenja uslova na starosnu penziju;
 - pet (5) odluka kojim se konstatuje prestanak mandata na lični zahtjev, i to predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore, predsjednika osnovnih sudova u Kotoru i Plavu i sudija osnovnih sudova u Rožajama i Nikšiću, kao i
 - dvije (2) odluke kojim se konstatuje prestanak sudijske funkcije zbog prelaska na drugu funkciju, predsjedniku Osnovnog suda na Cetinju i sudiji Osnovnog suda u Podgorici.
- ❖ U izvještajnom periodu sproveden je **postupak ocjenjivanja rada** 23 sudije, od kojih je 15 sudija ocjenjivano u redovnom postupku, četiri sudije (4) u svrhu napredovanja i četiri (4) prilikom kandidovanja za predsjednike sudova.
- ❖ Tokom izvještajnog perioda **podnijeta su četiri (4) predloga za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije**. U jednom predmetu je utvrđena disciplinska odgovornost i izrečena disciplinska kazna umanjena zarade od 20 % u trajanju od tri mjeseca. Jedna inicijativa je odbijena, jedna je odbačena i jedan predmet je u toku.

Komisija za Etički kodeks

Komisiji za Etički kodeks sudija tokom 2020. godine, **podnešeno je ukupno 13 inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa od strane sudija i dva zahtjeva za davanje mišljenja.**

Odlučeno je u 13 predmeta:

- u jednom predmetu je utvrđena povreda,
- u osam predmeta je utvrđeno da sudija nije počinio povredu naznačenu u inicijativi,
- u jednom predmetu je stranki upućeno obavještenje da odredbe Kodeksa ne ostavljaju mogućnost ispitivanja i komentarisanja pravosnažnih odluka;
- dva predmeta su spojena jer se odnose na istog sudiju i iste okolnosti, pa je ta inicijativa, zajedno sa još jednom proslijeđena disciplinskom tužiocu na dalje postupanje;
- u dva predmeta Komisija je dala mišljenje da li određeno ponašanje sudije predstavlja povredu odredbi Etičkog kodeksa sudija.

Postupanje po pritužbama

U toku 2020. godine, Sudskom savjetu je podnijeto 120 pritužbe. Iz 2019. godine prenijeto je 50 i iz 2018. godine prenijete su 4 pritužbe. Nakon razmatranja na sjednicama Savjeta, u 89 pritužbi zauzet je stav, kod ostalih postupak je u toku.

Veliki broj pritužbi uglavnom odnosi se na procesna postupanja sudija u predmetu, na način vođenja postupka, na sadržinu procesnih rješenja donijetih u cilju rukovođenja postupkom, te na sadržinu prvostepenih, kao i odluka sudova po redovnim i vanrednim pravnim lijekovima, koje nijesu donijete u njihovu korist. Takođe, znatan dio pritužbi odnosi se na dugo trajanje postupka, odnosno na prekoračenje instrukcionih rokova od strane postupajućih sudija

u njihovim predmetima. Ipak, najčešći motiv obraćanja stranaka je nezadovoljstvo sudskom odlukom, o čemu Sudski savjet ne može odlučivati i nema ovlaštenja da se miješa u postupke koji su u toku.

Kako se u nekim pritužbama ukazuje i na određena ponašanja sudija, Savjet je bio mišljenja da takve pritužbe mogu i moraju da budu predmet razmatranja u Sudskom savjetu, i predložio da se na drugačiji način pristupi pripremi odgovora za stranke. Zbog značaja propisane nadležnosti Sudskog savjeta, koja se tiče pritužbi na rad sudija, na XV sjednici održanoj 29.07.2020. godine, **formirana je posebna Komisija za pritužbe, koja kao posebno tijelo prati i ažurira postupanje po pritužbama.**

Povodom razmatranja Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2020. godinu, sa Izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2020. godinu, Odbor je na Sedmoj sjednici, održanoj 4. maja 2021. godine, većinom glasova odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći

PREDLOG ZAKLJUČKA:

1. Ne prihvata se Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2020. godinu, sa Izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2020. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

BREDSJEDNIK ODBORA
Momo Koprivica

Momo Koprivica